

Intervju Valentina Inzka za DER SPIEGEL: “Strijelama u dušu”



Valentin Inzko, 60, visoki predstavnik međunarodne zajednice i specijalni predstavnik EU u Bosni i Hercegovini, govori o pregovorima o budućnosti zemlje

SPIEGEL: Vlada SAD-a i EU su prošle sedmice utvrdile rok za ustavne reforme i jačanje jedinstva države. Da li međunarodna zajednica gubi strpljenje?

Inzko: Da. Mi više nećemo tolerirati blokade i nedostatak volje za reforme kod Bošnjaka, Hrvata i Srba. Naše konsultacije će se nastaviti 19. oktobra.

SPIEGEL: Hoće li se premijer Republike Srpske, koji insistira na autonomiji, ovaj put suočiti sa sankcijama?

Inzko: Tu ćemo odluku ostaviti za kasnije. Međutim, međunarodna zajednica neće dopustiti da je više zavaravaju. Pomaže nam činjenica da su susjedi BiH, uključujući Srbiju, konstruktivni, štiteći suverenitet Bosne i Hercegovine.

SPIEGEL: Ipak, mediji u Sarajevu špekuliraju da bi sukob između Bošnjaka i Srba mogao uskoro prerasti u novi rat.

Inzko: Sa takvim špekulacijama treba pod hitno prestati, jer su mnogi ratovi počeli riječima. Riječi su ponekad kao strijele koje pogađaju dušu. Rane od prošlog rata nisu zarasle ni nakon 14 godina.

SPIEGEL: U Bosni i Hercegovini predstoje izbori 2010. godine. Bošnjačke i srpske stranke će se vjerovatno nadmetati sa nacionalističkim parolama, ugrožavajući na taj način proces iznalaženja dogovora.

Inzko: To je, na žalost, istina, i sve je veće nezadovoljstvo među stanovništvom. Bilo bi dobro prije toga ostvariti neke pomake, kao što je liberalizacija viznog režima, koja će omogućiti slobodu kretanja u Evropi. Smatramo da se može naći rješenje do sredine 2010. godine. Bosna i Hercegovina mora slijediti evropski put.

SPIEGEL: Bivši američki ambasador William Montgomery ne vjeruje više u to i predviđa raspad Bosne i Hercegovine.

Inzko: On govori da Bosna i Hercegovina treba imati tri entiteta, s tim da Bošnjaci, Srbi i Hrvati dobiju pravo na odcjepljenje od zajedničke države. Protestiram zbog tolike neodgovornosti jednog visokog diplomate.

SPIEGEL: EU planira da krajem godine preuzme više odgovornosti. Šta to znači?

Inzko: U Bosni i Hercegovini će i dalje biti potrebno prisustvo međunarodne zajednice, ali specijalni predstavnik EU neće više imati pravo da smjenjuje domaće političare zbog krivog ponašanja, niti će imati odlučujući uticaj u zemlji. Međutim, on neće biti bez ovlasti.

SPIEGEL: Hoće li se specijalni predstavnik EU i dalje zvati Inzko?

Inzko: Bilo bi mi drago.